

No hi ha gaires tradicions catalanes

En l'article "Les tradicions catalanes", publicat al número 434 d'EL TEMPS, el conegut comentarista Ignasi Riera i Gassiot fa la singular proposta que el centenari de la publicació de *La tradició catalana*, de Josep Torras i Bages, que s'escauenguany, serveixi per a insistir en l'existència de moltes tradicions catalanes, totes elles genuïnes i amarades del més autèntic patriotisme. El paràgraf final del seu escrit fa, literalment, com segueix: "La commemoració de la primera redacció de *La tradició catalana* del Dr. Torras i Bages hauria d'insistir en l'existència de múltiples tradicions, totes elles legítimes i totes elles amarades del més genuí dels patriotismes".

La proposta de Riera Gassiot podria ser genial, si no topés amb un inconvenient elemental: que abans d'insistir en l'existència de moltes tradicions catalanes, s'haurien d'haver inventat aquestes múltiples i hipotètiques tradicions.

A Catalunya hi ha la tradició cristiana, que fa sentir-me mentalment connectat amb Ramon Llull, amb Pau Claris, amb Joaquina de Vedruna, amb Pere Claver, amb Arnau de Vilanova, amb Jacint Verdaguer, amb Joan Maragall, amb Miquel d'Esplugues, amb Carles Cardó, amb Joaquim Ruyra, amb Vidal i Barraquer..., no sols com a compatriotes sinó com a gent amb qui comparteixo fonamentalment una concepció transcendent del món.

En canvi, a Catalunya no hi ha una tradició turmedenca. Anselm Turmeda va ser ell tot sol, i no va crear una tradició pròpia, al marge de la cristiana, tot i les múltiples edicions del *Fra Anselm*. No hi ha una tradició sunyerenca. Francesc Sunyer i Capdevila impulsa una intensa campanya particular a favor de l'ateisme, però ben pocs ateus d'avui saben qui era el senyor Sunyer o s'hi senten vinculats. Pompeu Gener fou un ideòleg pintoresc i força pesat, d'erudició importada, però no inicià ni prosseguí cap tradició perpetuada. El senyor Almirall va ser un teòric polític respectable, però no

consta l'existència d'una tradició almiralliana. Balmes mateix morí sense deixar un rastre específicament balmesià, més enllà del comú cristianisme. Organismes puntualment tan significatius en política o ideologia com va ser el PSUC, no han aconseguit de crear i mantenir una tradició continuada, i els seus canvis estratègics i les modificacions conceptuals han estat innumbrables. Ramon Montsalvatge inicià una línia personal de protesta, però no una tradició. Joan Fuster o Joan Oliver són cimals destacats de personalitats, però illots independents més que baules d'alguna tradició de continuïtat autòctona. Un Gabriel Ferrater, tot i aquells fervorosos elogis, no va passar més enllà de ser un desconectat solitari. I la mica de tradició que el lerrouisme manté en alguns sectors s'explica més pels corrents immigratoris que no pas per cap genuí amarament de patriotisme català. Agradí o no, Catalunya té, fins a final del segle XIX –temps de redacció de *La tradició catalana*, de Torras i Bages–, una sola tradició. La tradició catalana és cristiana. Tot i les excepcions. O precisament per les excepcions. D'altres tradicions catalanes, n'hi podria haver hagut, però el fet és que no n'hi ha. I fins una gran part de les “tradicions” populars, recollides per folkloristes com Amades, són, legítimament o il·legítimament, “tradicions” d'alguna inspiració cristiana.

Riera Gassiot considera òbvia, provada i demostrada, la presència de moltes tradicions catalanes, i demana que el centenari de *La tradició catalana* d'en Torras i Bages serveixi per a insistir en la seva existència i en la necessitat que es respectin, pel fet de ser totes elles igualment legítimes i alta-ment patriòtiques.

A Catalunya hi ha hagut, i hi ha, sortosament, nombroses opinions i nombroses preses de posició personals davant de la vida, però les opinions individuals i les particulars preses de posició no són ni es poden considerar “tradicions”, si es limiten a ser, com en el cas de Turmeda, de Pompeu Gener, de Sunyer Capdevila, de Ramon Turó, de Marià Cubí, de Salvador Dalí, opcions estrictament particulars i, com a tals, efímeres.

Tradició implica una relativament llarga continuïtat, una actitud duradorament compartida a través de les generacions. I si alguna continuïtat relativament llarga hi ha hagut a Catalunya ha estat la cristiana. Agradí o desplaui. Que es pugui dir el mateix des de l'aparició del llibre de Torres i Bages fins ara, ja és un altre tema.

Alvar Maduell
Escriptor

El compromís de fer país al cap i casal

Les dificultats i els entrebancs que troba el nacionalisme a les gran ciutats (València, Alacant, Elx...) és el principal repte que tenim plantejat els valencianistes. Especialment la ciutat de València és la permanent assignatura pendent que tenim tots i totes en l'aspiració a un projecte –o projectes– de país sobirà. Recorde com anys enrere, quan encetava la meua trajectòria activista a la universitat –allà pels anys 60–, em pertocava entrevistar per a la revista *Dialèg* el professor Murillo, un andalús obert i reflexiu, i aleshores a la meua pregunta de com veia el futur del País Valencià, l'esmentat professor em digué: “ha dicho usted país o paisaje”. Realment la resposta tenia el seu contingut, era una observació feta des de l'observatori que és el cap i casal.

Des d'aquell moment han passat moltes coses. No podem ignorar que som en un estat democràtic, amb estatut d'autonomia. Tampoc podem deixar de considerar que amb els esforços de molta gent s'han fet coses i que tenim espais de normalitat, particularment al món de la cultura autòctona. Encara així, vivim en una situació precària, estacionària. A València convivim suportant fenòmens de base populista reaccionària, i enmig de la ignorància i, de vegades, l'agressivitat, tractem d'estar presents aprofitant dades emblemàtiques com el 9 d'Octubre o el 25 d'Abril.

En aquestes coses, o si voleu reflexions, no estic descobrint res de nou. La reiteració pot semblar mortificant o pessimista. Cal, però, abordar el problema, un problema seriós. La consolidació del valencianisme en algunes comarques més conscients no compensa ni podrà compensar el dèficit de les grans concentracions urbanes. Al si del meu partit, la UPV, el tema preocupa, i a la resta d'opcions passa el mateix, amb els matisos que cal fer. Lluny de quedar-nos en la simple constatació del fet podem i hem de fer un esforç, superant, al meu entendre les fórmules salvadores, cas de l'anomenada tercera via, i, també, limitant els interessos de cada “paradeta” i opció política. Deixant a banda al poder gestor a la Generalitat –aquest es troba plenament satisfet–, la realitat ens obliga a buscar vies i iniciatives que amplien la influència i la incidència del valencianisme

en sectors i capes no sensibles al tema nacional.

Per això, discrepe de la gent que ho planteja tot en termes d'imatge i de carisma personal, com fa la direcció del meu partit. Discrepe, també, de l'autoafirmació nacionalista i, òbviament, de les vacil·lacions. Penetrar en la ciutat de València exigeix armar-se de paciència i a la vegada de disponibilitat a unir forces, sense que la diferència haja de desaparèixer.

El sentiment de no aprofitar com caldria la capacitat d'uns i altres es troba avui present en amplis cercles de la gent més activa. És aquest un sentiment que s'ha accentuat amb l'arribada al govern municipal del PP i UV, i que manifesta la seua insatisfacció de forma discreta, en converses, debats, xerrades, etc... En el mateix sentit s'ha obert una via de revisió de la forma d'actuar a la ciutat, articulada de cara als problemes i temes que preocupen de veritat a la ciutadania i articulada de cara als problemes i temes que preocupen de veritat a la ciutadania i no basada en afirmacions maximalistes.

Certament, la comunicació existent entre les diverses versions polítiques del nacionalisme és una realitat a València, predomina la competitivitat i el recel, com es va manifestar amb la vinguda d'ERC, o després de la manifestació del 9 d'Octubre amb crítiques d'un costat i manca de sentit unitari per un altre.

Pense que cal, també, parlar de la majoria de ciutadans, i ací cal constatar la poca feina feta al voltant de temes, problemes i situacions que són les que viu la gent del carrer tots els dies, i que fan poca referència als grans problemes i als temes tradicionals del nacionalisme. Parlem d'un espai de treball, als quals alguns dediquen temps, que es concreta en qüestions de benestar social, de gestió municipal, d'equipaments col·lectius, de prioritats en les necessitats de la ciutat i coses d'aquesta mena.

Els aparells, i el del meu partit no és excepció, no està adoptant iniciatives, almenys en la forma que he tractat de plantejar. Caldrà parlar més, raonar i arbitrar mediacions.

Vicent Alvarez
Membre del Consell Polític d'UPV